

בס"ד י' בטבת תשפ"ו

30 בדצמבר 2025

תיק מס' 85152

פסק דין חלקי

לבין

בעניין שבין

הנתבע

התובע

קבלן

מסגר

א. רקע ועובדות מוסכמות

התובע הינו מסגר, הנתבע הינו קבלן. הנתבע פנה לתובע בתאריך 1.8.2025 בבקשה להצעת מחיר עבור הכנת שלושה אגדים ורכישת חומר גלם של ברזל לבניה. הנתבע שלח לתובע הודעת ווטסאפ עם רשימה של החומרים אותם הוא מבקש להזמין ואת התוכנית ההנדסית של הבית, התובע ביקש מהנתבע לשלוח לו רשימה חדשה ובה הוא מבדיל בין האגדים אותם הוא צריך לייצר לבין חומר הגלם, וזאת מכיוון שאת האגדים התובע מכין על פי התוכנית ההנדסית ואין לו צורך ברשימה של החומר גלם עבור האגדים.

הנתבע שלח הודעה נוספת ובה ארבע פריטים אותם הוא רצה להזמין. בשלושת הפריטים הראשונים ברשימה נכתבו כמויות. בפריט האחרון ברשימה פרופילי ברזל 50/100 כתב הנתבע "50/100- מה שכתוב" ללא ציון כמות וזאת בהסתמך על כך שברשימה הקודמת נכתבו הכמויות של פרופיל 50/100. התובע שגה והזמין פרופיל אחד בלבד של 50/100.

בתאריך 4.8.2025 נשלחה הצעת מחיר ובה הפרדה בין חומר הגלם לבין האגדים, מחיר האגדים הינו 13,000 ₪ ומחיר חומר הגלם 2,850 ₪ על סכומים אלו יש להוסיף מע"מ כחוק. בתאריך 5.8.2025 הנתבע שילם מקדמה על סך 6,000 ₪+ מע"מ (7,080 ₪). בתאריך 17.8.2025 האגדים וחומר הגלם היו מוכנים והנתבע הזמין מנוף להובלת הסחורה. בבוקר אותו היום התבררה לצדדים כי נפלה טעות וכי הוזמן רק פרופיל אחד מתוך שנים עשר פרופילים של 50/100. התובע אמר לנתבע כי נפלה טעות סופר ואם ברצונו לקבל את מלוא החומר שהופיע ברשימה עליו לשלם את מחירו המלא או לחילופין הוא מסכים לבטל את כל ההזמנה. לגבי תשובתו של הנתבע להצעה זו ישנה מחלוקת בין הצדדים והיא תפורט בהמשך פסק הדין. בסופו של יום הנתבע לקח את הסחורה באמצעות מנוף והוביל אותה לאתר הבניה שלו.

בתאריך 19.8.2025 העביר הנתבע 6,000 ₪+ מע"מ (7,080 ₪) נוספים לתובע.

לאחר קבלת האגדים, התברר כי נפלה טעות בעבודתו של התובע ויש צורך לתקנה. התובע לא הסכים לתקן את האגדים על פי התוכנית ההנדסית כל עוד הנתבע לא משלם לו את מלוא שכרו המגיע לו, לכן הנתבע תיקן בעצמו את האגדים.

ב. טענות התובע

התובע טוען כי הנתבע אמר לו במועד לקיחת הסחורה כי הוא ישלם עבור הסחורה שלקח. זאת ועוד הוא ביקש ממנו לברר את המחיר של חומר הגולם שלא סופק וביקש ממנו להזדרז עם ההזמנה שלו. למרות זאת, עד כה הוא שילם רק עבור 12,000 + מע"מ מתוך חוב של 15,850 + מע"מ. הנתבע לא הסכים לשלם את יתרת חובו למרות התחייבותו לשלם עבורה. נמצא כי על הנתבע חייב לתובע 3,850 ₪ + מע"מ. בנוסף התובע מבקש שהנתבע ישלם את אגרת בית הדין בסך 800 ₪.

התובע טוען כי אין לזקוף לחובתו את הטעות שנעשתה. הגם שבמועד לקיחת הסחורה הוא הודה כי מדובר בטעות שלו, ישנה גם טעות של הנתבע שכן הוא לא פעל על פי הוראותיו ולא כתב בצורה ברורה את הכמויות של חומר הגלם בהם הוא מעוניין. זאת ועוד, גם אלו הוא טעה, הוא אינו צריך לשלם סכום נוסף של 4,000 ₪ עבור חומר גלם, שלא הוא הזמין.

לגבי התיקונים שנעשו באגדים, טוען התובע כי יש לו זכות תיקון ועל כן אין לקזז את עלויות התיקון מהכסף אותו חייב לו הנתבע.

ג. טענות הנתבע

הנתבע טוען כי התובע טעה ובעקבות כך היה לו צורך להזמין חומר גלם נוסף בעלות של 4,000 ₪. לדבריו אלו היה יודע כי עליו לשלם מחיר נוסף עבור החומר הגלם יתכן והיה מבצע את עבודת הריתוך בעצמו.

בנוגע להשתלשלות האירועים ביום לקיחת הסחורה הציג הנתבע שתי גרסאות האחת בכתב ההגנה והשניה בדיון שהתקיים בבית הדין.

בשתייהן הוא הודה כי התובע אמר לו שאם הוא לא מעוניין בהצעת המחיר הוא יכול לבטל את העסקה, אולם הוא היה צריך לקחת את הסחורה באותו היום בגלל מספר נזקים שהיו מתרחשים לו אם לא היה לוקח את הסחורה באותו היום:

1. מנוף שהוזמן לאותו היום, בעלות של 2,700 ₪ הנתבע לא ידע לומר האם לא היה ניתן לבטלו.
2. רתך שהוזמן לרתך את האגדים בעלות של 1,000 ₪ הנתבע לא ידע לומר האם לא היה ניתן לבטלו.
3. עלות יום עבודה של הנתבע בסך 1,300 ₪
4. דחיית העבודות בשבועיים עד לקבלת סחורה חדשה מספק אחר, דחייה שמשמעותה נזק של אלפי שקלים.

בכתב ההגנה טען הנתבע כי בגלל הנזקים האמורים לעיל הוא הבין שהוא חייב לקחת את הסחורה על מנת להימנע מהנזקים ולכן הוא לקח את הסחורה למרות אמירתו הברורה של התובע כי דורש את מלוא המחיר עבור הסחורה. וזאת בגלל טענת "משטה הייתי בד". בדיון בבית הדין טען הנתבע כי הוא לא אמר לתובע כי הוא ישלם עבור הסחורה, אלא רק אמר לו לאחר דרישתו שנסתדר. כוונתו לא הייתה לשלם את יתרת החוב.

הנתבע טוען כי עלות התיקון של האגדים היא בסך 2,000 ₪ ובנוסף הוא תובע 4,000 ₪ עבור הסחורה הנוספת שהיה עליו להזמין, כמו כן הוא תובע את אגרת בית הדין בסך 800 ₪.

יוער כי כלל לא מובן לבית הדין מדוע הנתבע תובע 4,000 ₪ נוספים מעבר לסכום אותו היה חייב לתובע ולא שילם, שהרי הנתבע קיזז לתובע סכום גבוה יותר מאשר סכום זה.

ד. דיון והכרעה

1. תשלום עבור חומר הגלם

מערכת היחסים בין התובע לבין הנתבע היתה מערכת יחסים של מוכר וקונה, ועל כן בענייננו במקרה של טעות במחיר ישנם דיני אונאה, בענייננו הנתבע מעוניין להכריח את התובע לספק לו סחורה במחיר נמוך בעשרות אחוזים מהמחיר המקובל בשוק וזאת בגלל הצעת המחיר עליה הוא התחייב, הגם שהוא מודה שנפלה טעות אצל המוכר. הנתבע טען כי מנהג המדינה הוא כי הצעת מחיר מחייבת את המציע. ישנן נסיבות בהם אכן ייקבע כי הצעת מחיר מחייבת את המציע אולם בענייננו אין לקבל טענה זו.

בעניין איסור אונאה במקח, נכתב באינציקלופדיה התלמודית (ערך אונאה):

אסור למוכר או לקונה להונות את חברו, שנאמר: וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו, ובאונאת ממון הכתוב מדבר, בין שנתאנה הלוקח ובין שנתאנה המוכר. ולא יאמר שמא שוה כך וכך במקום פלוני או שמא לזמן פלוני ישוה כך, כי אין במקח וממכר אלא מקומו ושעתו. ואף על פי שכבר הזהירה תורה באיסור גזל, ואונאה בכלל גזל הוא, הוסיפה והזהירה באיסור אונאה, שלא נאמר כיון שלא לקח בעל כרחו של הנותן וגם הוא דרך מקח וממכר מותר. והמאנה עובר בלא תעשה, ונמנה במנין הלאוין. ואינו לוקה, מפני שניתן להשבון, שהרי הוא חייב לשלם ולהחזיר את האונאה

במקרה של אונאה בשיעור יותר משתות המקח בטל, כמבואר בשולחן ערוך (חו"מ סימן רכ"ז, ד):

היתה האונאה יתירה על השתות כל שהוא, כגון שמכר שוה ששים בחמשים פחות פרוטה, בטל המקח והמתאנה יכול להחזיר החפץ ולא יקנה כלל, אבל המאנה אינו יכול לחזור, אם רצה זה וקבל

נמצא, כי בענייננו גם אם הנתבע כבר היה לוקח את חומר הגלם, במידה והתובע היה דורש, הוא היה יכול לבטל את המכירה. אם כן, במקרה בו הטעות התגלתה בטרם נמסרה הסחורה בוודאי היה יכול התובע לדרוש את מחירה.

בפני בית הדין עמדו שתי הצעות מחיר נוספות שהציגו הצדדים מהן עולה בבירור כי מחיר חומר הגלם הינו יקר משמעותית מהמחיר אותו ביקש התובע. אמנם הנתבע טען בפני בית הדין כי לא היה מודע לעניין ההבדל במחיר של חומר הגלם, ולטענתו הצעת המחיר שהוא קיבל וצורפה לכתב ההגנה דומה במחיר הסופי למחיר של התובע, אולם בהצעת מחיר זו מופיע בבירור כי עלות חומר הגלם יקרה משמעותית מההצעה אותה סיפק התובע. בית הדין התרשם מהנתבע כי הינו אדם מסודר שיוורד לפרטים ולכן קשה לקבל את הטענה שהנתבע לא שם את ליבו לפרט זה, אולם גם אם כן, הדבר אינו משפיע על התוצאה ההלכתית, שכן גם במקרה של אונאה בשוגג חלים כל דיני אונאה. כך פוסק הרמב"ם, הלכות מכירה פרק י"ב הלכה א':

אסור למוכר או לקונה להונות את חברו שנאמר וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו, ואף על פי שהוא עובר בלא תעשה אינו לוקה מפני שניתן להשבון, ובין שהונה במזיד בין שלא ידע שיש במכר זה הונאה חייב לשלם.

וכן כתב בערוך השולחן (ח"מ רכ"ז, ב')

אסור להונות אף בשוה פרוטה והמאנה ויודע שמאנה עובר בלאו ויתבאר בסעיף ו' ואם לא היתה כוונתו לאנות אלא שנתוודע שיש אונאה במקח זה אמרו רז"ל [ב"מ נ' ב] דיש ג' מחלוקות בדיני אונאה פחות משתות ושמות ויתר משתות

בנוגע לשאלה, האם הייתה הסכמה מצידו של הנתבע לשלם את מלוא התשלום עבור הסחורה: הנתבע בכתב ההגנה הודה למעשה שהוא הטעה את התובע שיבין שהוא ישלם על הסחורה. במצב כזה, בו טרם מעשה הקניין הודיע המוכר לקונה את המחיר והקונה הסכים למחיר אזי עליו לשלם את המחיר עליו הוא הסכים. טענתו בדיון שהוא לא הסכים לכך מפורשות יש לדחותה, מחמת שתי סיבות: האחת, מרגע שהוא הודה בכתב ההגנה שהוא גרם לתובע להבין שהוא ישלם על הסחורה אזי הוא אינו יכול לחזור בו מטענתו זו. כתב טענות שנשלחה לבית הדין נחשב כטענה שטוען אדם בפני בית הדין, ועל דבר זה נאמר בשולחן ערוך (חושן משפט, סימן פ', א'):

מי שטוען בב"ד טענה אחת ונתחייב בה, אינו יכול לטעון טענה אחרת שסותרת הראשונה.

לכן, טענתו הראשונה של הנתבע, שהוא אמר שישלם את מלוא הסכום, היא המתקבלת, ולא ניתן לחזור ממנה. בנוסף לכך, גם אלו היינו מקבלים את מלוא הטענה שהעלה הנתבע בדיון- שהוא אמר לתובע "נסתדר", גם במקרה זה יש לחייב אותו בתשלום מלא. שכן במקרה בו המוכר והקונה מתווכחים באיזה סכום למכור את החפץ והמוכר מעוניין במחיר יקר והקונה מבקש לשלם מחיר זול, אזי אם הקונה פונה למוכר ומבקש את החפץ

ללא אמירה מפורשת שישלם לו את המחיר המלא, אזי אנו אומרים שהקונה התרצה לשלם את המחיר אותו דרש המוכר. להלן לשון השולחן ערוך (חו"מ סימן רכא, א):

המבקש לקנות מחבירו מקח, מוכר אומר: במאתים אני מוכר לך, והלוקח אומר: איני לוקח אלא במנה, והלך זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך נתקבצו ומשך זה החפץ סתם, אם המוכר הוא שתבע הלוקח ונתן לו החפץ, אינו נותן אלא מנה. ואם הלוקח הוא שבא ומשך החפץ סתם, חייב ליתן ק"ק.

אמנם הרמ"א כתב כי במקום בו המוכר חזר בו אזי על דעת קציצה ראשונה לקח, אולם כבר כתב קצות החושן שם כי רק במקרה בו יש לקונה תרעומת על המוכר אזי על דעת קציצה ראשונה לקח. ובענינו לא היה מקום לתרעומת מצד הנתבע היות ובמחיר הראשוני הייתה אונאה.

את טענת הנתבע, שהוא לקח את הסחורה וביקש להזמין את החומרים החסרים, על מנת להינצל מנזק גדול יותר, אין מקום לקבל. בהסכם שנעשה בין הצדדים לא נקבע כי יש לתובע אחריות במקרה של עיכוב אספקת הסחורה. זאת ועוד טענות הנתבע בנוגע לנזקים שהיו להגרם לו באותו היום מחמת ביטול המנוף והפועל נטענו בטענה בעלמא באופן היפותטי וללא ביסוס מצד הנתבע. הנתבע הודה שהוא לא הצליח ליצור קשר עם המנופאי באותו היום. במקרה בו הסחורה נלקחה רק בשעה 13:00 סביר מאוד היה שניתן היה לבטל את המנוף מוקדם יותר. כך גם לגבי הרתך שהוזמן לביצוע העבודה, רתך שמגיע לעבודה קצרה בשעות אחר הצהריים, יתכן מאוד שניתן לבטלו. לכן מדובר בטענות של ספק ולא ניתן להסתמך עליהן. עוד יש להוסיף, כי יש מן האמת בכך שגם לנתבע יש חלק מסוים בטעות שנגרמה, שכן התובע ביקש ממנו לשלוח בצורה מסודרת את כמות הסחורה הנדרשת בנפרד, ובאמת הנתבע שלח שלושה פריטים עם כמויות, ובפרט הרביעי לא ציין כמות אלא כתב "מה שכתוב", וזה מה שגרם לטעות. במצב שכזה, לא ניתן להשליך את הטעות על התובע, ולפחות לא באופן מלא, והדבר מצטרף לספקות האמורים, להסכמת הנתבע לשלם כפי שעולה מכתב ההגנה, ולשווי של הסחורה המוזמנת שמגיע לכדי אונאה, בכדי לדחות את טענת הנתבע על כך שהוא פטור מתשלום זה.

מכל האמור, בית הדין קובע כי על הנתבע לשלם לתובע עבור הסחורה שקיבל, כפי שנקבע בין הצדדים. על כן הנתבע חייב לשלם 3850 ₪+ מע"מ, סה"כ 4,543 ₪.

2. תיקון האגדים

מוסכם על הצדדים כי התובע לא הכין את האגדים על פי התוכנית ההנדסית והיה צורך לבצע תיקונים. התובע טען כי יש לו זכות תיקון והוא לא תיקן מכיוון שהנתבע לא שילם עבור הסחורה. לעומת זאת הנתבע טוען כי היה עליו לתקן את האגדים והייתה לו עלות של 2000 ₪. הנתבע טען כי עלות החומרים בהם השתמש הייתה כחמש מאות ₪. גם התובע הודה לסכום זה. בנוסף התובע הודה כי עלות פועל יומית שלו שיבצע את התיקון עומדת על סך 1000 ₪.

צודק התובע בטענתו כי שמורה לו זכות התיקון, כך נקבע בשורת פסקי דין בבית דין זה כי יש לבעל מקצוע זכות תיקון מלבד מקרים חריגים בהם נשללת זכות זו. אומנם בענייננו, למרות שיש לו זכות תיקון הדבר אינו רלוונטי כיוון שהתיקון כבר בוצע. עצם ביצוע התיקון אינו שולל את זכות התיקון אולם על התובע לשלם את העלות הישירה שהיו עולים לו התיקונים. שהרי גם אם היה מממש את זכותו הדבר היה עולה לו. על כן יש לקזז מהסכום המגיע לתובע 1000 ₪ עבור עלות יומית של פועל ו 500 ₪ עבור עלות החומרים של התיקונים. על החומר יש להוסיף מע"מ כחוק. סה"כ עבור חומרים 590 ₪.

סה"כ יש לקזז מחוב הנתבע 1590 ₪.

ה. הוצאות משפט

התובע שילם אגרה בסך 500 ₪. כיוון ששני הצדדים התנהלות בצורה סבירה האגרה תתחלק בין הצדדים, והנתבע ישלם לתובע 250 ₪ עבור החזר אגרה.

ו. החלטות

1. הנתבע חייב לשלם לתובע סך 3,203 ₪ עבור הסחורה והוצאות משפט. סכום זה כולל מע"מ.
2. לא ניתן לערער על החלטה זו.

פסק הדין ניתן היום, י' בטבת תשפ"ו, 30 בדצמבר 2025

"והאמת והשלום אהבו"

בזאת באתי על החתום

הרב דניאל לונצר, אב"ד